

Forvaltningsrevisjonsrapport Buen sykehjem

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

29.02.2016

Saknr

05/16

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &58

Arkivsaknr 15/66 - 8

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport " Buen sykehjem - Medvirkning og etterlevelse av regelverket" til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapportens pkt 6.2.
3. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 01.09.2016.

Vedlegg

Buen sykehjem - Medvirkning og etterlevelse av regelverket

Saksutredning

Kontrollutvalget har ansvar for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon i Melhus kommune.

Med bakgrunn i bekymringsmelding fra pårørende og orientering gitt i kontrollutvalgets møte 9. mars så er kontrollutvalget av den oppfatning at en forvaltningsrevisjon på Buen sykehjem er av større viktighet enn de 3 gjenværende fokusområdene i plan for forvaltningsrevisjon 2014-2015.

Kontrollutvalget ba kommunestyret om å få sette i gang en forvaltningsrevisjon med fokus på Buen sykehjem i Melhus kommune. Kommunestyret ga sin tilslutning til dette i sak 44/2015 (møte 16.06.2015).

Revisjon Midt-Norge IKS har formulert følgende problemstillinger for prosjektet:

1. Er medvirkning fra brukere og pårørende i tråd med pasient- og brukerrettighetsloven?
2. Drives Buen sykehjem i tråd med regelverket?

Revisjonens konklusjon

Er medvirkning fra brukere og pårørende i tråd med pasient- og brukerrettighetsloven?

Denne loven har som formål å sikre brukerne trygghet, respekt og integritet gjennom medvirkning og rett til å bestemme over eget liv. I dette ligger også at helsehjelp bare kan gis med pasientens samtykke, med mindre det foreligger et rettsgrunnlag for å gi helsehjelpen uten samtykke.

Revisor konkluderer med at bruker og pårørendemedvirkningen ved Buen sykehjem synes å være varierende og personavhengig. Revisor er ikke kjent med at virksomhetsledelsen innhenter noen systematisk informasjon om tilstanden for bruker og pårørendemedvirkning ved sykehjemmet, eller at det gjøres jevnlig vurderinger av denne medvirkningen.

Revisor har undersøkt rutiner og praksis for vurdering av samtykkekompetanse og bruk av tvang. Ut ifra de data som er framlagt, er vår konklusjon at en del ansatte har for svak kunnskap om vurdering av samtykkekompetanse og det å identifisere mulige tvangssituasjoner. I tillegg konkluderer vi med at Buen ikke dokumenterer vurderinger av samtykkekompetanse i tilstrekkelig grad.

Våre data gir flere indikasjoner på at det kan forekomme ulovlige tvangssituasjoner ved Buen, men de gir også uttrykk for at ansatte ved Buen er flinke til å bruke tillitsskapende tiltak, og gjennom det unngår tvangssituasjoner. De tvangsvedtakene vi har kontrollert, var etter vår vurdering fattet i tråd med loven.

Et særlig spørsmål er om Buen har praksis for å holde pasienter innesperret ved hjelp av ulovlig tvang. Spørsmålet kommer på spissen fordi det p.t. kun er én pasient som har vedtak om tilbakeholdelse, men det er likevel praksis for å låse en del dører, og hoveddøren ut fra demensavdelingen har dørlås som er krevende å få opp for mange pasienter (tvillingknapp). Noen ansatte sier imidlertid at de i praksis håndterer dette innenfor regelverket ved hjelp av tillitsskapende tiltak. Revisor kan derfor ikke konkludere med at pasienter holdes tilbake ved hjelp av ulovlig tvang, men anser det som klart at sykehjemmet i større grad må sørge for opplæring, drøfting og refleksjon rundt dette temaet, slik at alle ansatte har en omforent forståelse for de grensene regelverket setter.

Drives Buen sykehjem i tråd med regelverket?

For den andre problemstillingen, så konkluderer revisor med at sykehjemmet i all hovedsak drives i tråd med det regelverk som har vært gjenstand for revisors undersøkelser.

Dette gjelder i hovedsak aspekter ved kvalitet i tjenestene, internkontroll og legemiddelhåndtering. Revisor vil allikevel påpeke to forhold som fremstår som utfordringer knyttet til sykehjemmets etterlevelse av regelverket: Det ene er at beboernes aktivitetstilbud ikke synes å være tilfredsstillende, med utgangspunkt i dette skal være variert og tilpasset, og at tilbud om fysioterapi ikke er prioritert for beboere med behov.

Det andre er at ansattes kunnskap om og bruk av de ulike elektroniske dokumentasjonssystemene synes å være for svak. Dette innebærer i praksis stor risiko for at Buens rutiner på flere områder ikke fungerer.

Revisors anbefalinger:

Revisor vil anbefale rådmannen å:

- Framskaffe en oversikt over områder ved Buen sykehjem der det er fare for svikt eller mangel på oppfyllelse av myndighetskrav, samt en plan med tiltak for å redusere risikoer.
- Iverksettes tiltak som sikrer en forutsigbar bruker- og pårørendemedvirkning.
- Sørge for at alle ansatte har god kunnskap om vurdering og dokumentasjon av pasienters samtykkekompetanse.
- Sørge for at alle ansatte er i stand til å identifisere pasienters motstand mot helsehjelp og at vilkår for bruk av tvungen helsehjelp overholdes.
- Sørge for at digitale systemer fungerer optimalt, at ansatte har tilstrekkelig kunnskap og ferdigheter i bruk av dokumentasjonssystemene, og at disse brukes.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anser forvaltningsrevisjonsrapporten

" Buen sykehjem - Medvirkning og etterlevelse av regelverket" for å gi nyttig informasjon og den signaliserer punkter kommunen må ha fokus på i det videre arbeidet.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisjonens anbefalinger følges opp av rådmannen.